

Мотиви

към проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за Българския Червен кръст

Планинското спасяване е високо специализирана специфична дейност, целта на която е спасяването на човешки живот в планински и трудно достъпни области и терени. Изискванията към хората и организациите, извършващи планинско спасяване, подлежат на регулация и контрол от съответните държави.

В старите страни членки на Европейския съюз и Швейцария дейността планинско спасяване е регламентирана отдавна. В тях оказването на помощ на изпаднали в беда в планините и труднодостъпните райони е неразделна част от цялостната система за оказване на помощ, която включва различни структури и взаимодействието между тях. Държавата създава ред и условия, съобразно които да бъдат извършвани дейностите по планинско спасяване. В различните държави членки изготвянето на критериите, на които трябва да отговарят планинските спасители, обхвата на дейността им, тяхната квалификация (техническа и медицинска), обучение и сертификация, продължаващо обучение и т.н са организирани по различни начини в и извън държавните структури.

В световен мащаб работи Международната асоциация по планинско спасяване – ICAR (International Commission of Alpine Rescue), която е световно признатата организация и създава и разпространява стандартите за дейността Планинско спасяване. Организацията е основана през 1948 г. от представители на Австрия, Германия, Швейцария, Франция и Южен Тирол и понастоящем в ICAR членуват повече от 30 национални планински спасителни организации от Европа и Северна Америка. България, в лицето на Планинска спасителна служба, е приета в ICAR през 1971 г. и е осмата страна член.

Международната асоциация по планинско спасяване създава професионалните стандарти, необходими за дейността по отношение на различните направления – земно спасяване, въздушно спасяване, спасяване при лавини, планинска медицина. България, като страна член на Европейския съюз има своите задължения за оказване на помощ в планините, не само на своите граждани, но и на гражданите на Европейския съюз и останалите държави, гости на българските планински курорти.

България е единствената страна, член на ИКАР и Европейския съюз, в която липсва подобен закон или друг нормативен акт, регламентиращ детайлно планинското спасяване – кой може и има право да извършва планинско спасяване, как се финансира тази дейност, кой обучава и сертифицира спасителите, какви технически средства се използват и отговарят ли те на необходимите изисквания, взаимодействието със службите за въздушно спасяване и др.

Съвременното планинско спасяване е тясно свързано с HEMS (Helicopter Emergency Medical System), като съответната държава регулира и тази част от дейността, създавайки национални и съобразявайки се с международните стандарти за въздушно спасяване.

България е държава, развиваща все повече и повече своите зимни курорти, зимния и планинския туризъм. Възползването в пълна степен от природните дадености на страната ни за развитие на туристическата индустрия придобива все по голямо значение за икономическото и социалното благополучие на населението. Липсата на ясна регламентация и организация на планинското спасяване създава несигурност сред чуждестранните туристи, посещаващи страната ни, и неяснота относно отговорностите, ангажиментите и сигурността по време на тяхното пребиваване на територията на България. Всичко това налага поставянето на отношенията, свързани с планинското спасяване, на здрава и стабилна основа.

Предвижда се дейността да се осъществява от една централизирана организация, която със своите подразделения да осигурява сигурността на населението и туристите в планините и в труднодостъпните райони. За целта Планинската спасителна служба се предлага да бъде регистрирана като юридическо лице с нестопанска цел - сдружение, определено за извършване на общественополезна дейност. В законопроекта са регламентирани основните функции на Планинската спасителна служба, както и видовете спасителни дейности и местата за осъществяването им.

С оглед на функциите по подпомагане на държавата в извършване на превантивна и спасителна дейност, които ще бъдат възложени на Планинската спасителна служба, законопроектът предвижда и субсидии от държавния бюджет като един от източниците за финансиране на дейността на Планинската спасителна служба. И към момента дейността на Планинската спасителна служба се финансира и със субсидия от държавния бюджет, в рамките на ежегодната субсидия за Българския Червен кръст.

Със законопроекта се предлагат изменения и допълнения в редица закони, произтичащи от предлаганите промените в Закона за Българския Червен кръст, новия статут и функции Планинската спасителна служба.

С предвидените промени Република България ще подобри качеството на предлаганите спасителни дейности, като по този начин се очаква да гарантира изпълнението на задълженията си за оказване на помощ в планините и труднодостъпните места не само на своите граждани, но и на гражданите на Европейския съюз и останалите държави, гости на българските планински курорти.